

کرومول معلم معروف ورزشی دانشگاه کالیفرنیا می گوید:

"اگر شما معتقد باشید که انسانها قادرند کارهای موهله را بهتر از آنچه که صورت می گیرد، به انجام برسانند و این اعتقاد و ایمان، به صورت مداوم به ایشان تذکر داده شود، آنان کاری فواهد کرد که از شما پیامبری بسازند."

مدیران آموزشی باید به ارزش هر فرد در محیطهای کاری ایمان داشته باشند و صمیمانه بخواهند که استعدادهای بالقوه او پرورش یابد. چنین ایمانی باعث بوجود آمدن محیطی خواهد شد که در آن همگان به رشد و تعالی می رسند و در حقیقت، این اعتماد، پایه و اساس ایجاد روابط حسنه انسانی در محیطهای کاری خواهد شد.

- آقای X معلمی است که قرار است به تازگی در یک مکان آموزشی، مشغول تدریس شود.

- وی قبلاً به صورت موقت و برای مدت کوتاهی، در یک موسسه، به تدریس اشتغال داشته است.

- سن او متجاوز از سی سال و دارای قهری کوتاه و چهره ای گرد، فشک و رسمی است.

- ظاهرش یکنواخت و آهنگ صدایش تکراری است.

- از مزاج و لطیفه گویی گریزان است. با قندره هم پندران آشنایی ندارد. در حقیقت فشک و پری بودن او در تدریس، به سری است که فراگیران می توانند با انگشتان دست، دفعاتی را که او در مجموع کلاسهای آن موسسه، تبسم کرده است بشمارند.

- او نسبت به فراگیر و سایر معلمان، کمتر نشانه ای از دوستی و صمیمیت نشان می دهد.

- او غیر اجتماعی هم نیست، اما هرگز آئین دوست یابی را فرا نگرفته و از ترس اینکه مباردا دیگران او را به دوستی نپذیرند، دست دوستی به طرف کسی دراز نکرده است. در حقیقت او از این می ترسد که ممکن است در دوست یابی موفق نشود. برای او که تعداد دوستانش بسیار کم و محدود است، این موضوع، تهر به ای تلخ و ناگوار به نظر می رسد.

- او همچنین از این که برخی فراگیران، ظرفیت فهم رفتار عاطفی و دوستانه معلم را ندارند و از برقراری ارتباط دوستانه و آمیخته با نجات معلمان، سودا ستفاده می کنند، مثالهای متعددی را از سایر معلمان شنیده است. این مثالها او را بر آن داشته است که از تکرار تجربیات سایرین بپرهیزد.

از طرفی " آقای X " بی اندازه وظیفه شناس است. میل دارد کارش را به بهترین شکل، انجام دهد. همیشه در کارهایش دقیق است، همه مقررات و آئین نامه ها را رعایت می کند. پیشرفت فراگیران او طبق نظم ثابتی است و اگر یک بار کسی در کلاس درس او حاضر شود می تواند پیش بینی کند که آن درس در دفعات بعدی تدریس، چگونه ارائه خواهد شد.

در چنین مواردی که رفتار معلم، صلابت و رسمیت خاصی دارد ناخواسته، شرایطی برای از بین بردن شوق و نشاط یادگیری در محیط درس ایجاد می شود این مسئله به ویژه در معلمان تازه کار و کم سابقه، مشکلاتی را ایجاد می کند.

در این گونه موارد به طور قطع مدیریت آموزشی و تقویت روابط انسانی راهی برای رساندن به روند آموزشی است. حتی گاه معلمین با سابقه نیز در مواجهه با بعضی فراگیران بهترین راه تماس را نمی دانند. برای بسیاری از افراد، این یک سوال عمده است که ارتباط سازنده با دانشجویان چه ویژگی هایی دارد؟ در مقابل دانشجویانی که مرتب کلاس را به هم می ریزند چه باید کرد؟ آیا تا به حال به مواردی برخوردیده اید که برایتان بفرنج جلوه کند؟ آیا تاکنون با دانشجویی برخورد داشته اید که بسیار باهوش و درس خوان است ولی اصلاً مودب نبوده و به طور مرتب در کلاس درس اختلال ایجاد می کند؟ نقش مدیر آموزشی در رفع این مسئله چیست؟

به طور قطع، اگر مدیر به ارزش شخصیت آقای X، و معلمی این گونه، معتقد است، باید امکاناتی را فراهم سازد که موجب رشد و پرورش اجتماعی آنها گردد.

در نظر گرفتن برنامه فعالیت های جمعی برای هیأت آموزشی یکی از راههایی است که می تواند آقای X و معلمی نظیر او را یاری نماید. " برای پاره ای از معلمان شرکت در کارگاه های آموزشی که در آن مسائل و مشکلات مشترک مورد بررسی جمعی قرار می گیرد، سبب تغییر و تحول مطلوب خواهد بود."

آقای X، همچنین در مورد لزوم یا عدم لزوم رفتار دوستانه دچار تناقض است بنابراین کارگاههای مذکور علاوه بر اصول برقراری رابطه انسانی، باید شیوه رفتار با دانشجویانی که معنی رفتار محترمانه و دوستانه معلم را درک نکرده (و آگاهانه یا ناآگاهانه سعی در القای این سوء تفاهم به سایرین، تاثیرگذاری بر آنها و به هم ریختن محیط های آموزشی را دارند)، را به شرکت کنندگان، آموزش دهند.

به طور قطع دانستن اصول روابط انسانی و شیوه برقراری ارتباط با فراگیران برای هر مدرسی راهگشاست. آیا تاکنون در این فصول مطالبی مطالعه فرموده اید؟

دانشگاه علوم پزشکی
خدمات بهداشتی درمانی کرمان
معاونت آموزشی

KMU

مرکز مطالعات و توسعه
آموزش پزشکی
تلفن: ۰۳۴۱-۲۱۱۸۰۶۲
فاکس: ۰۳۴۱-۲۱۱۳۰۰۵

E-mail: medc@kmu.ac.ir
Website: <http://medc.kmu.ac.ir>

شماره ۴

